

I

ENNI

Коли ти дивишся в безодню, безодня дивиться в тебе.

Фрідріх Ніцше

1

айпалкіііішах

воооши айпалкіііішах

шнувооол

Ці звуки долинали навіть крізь туман.

2

Але звуки, як і біль, інколи вщухали, і залишався самий туман. Він пам'ятав темряву, непроглядну темряву, що передувала туманові. Може, він починав одужувати? Хай станеться світло — дарма що таке тьмяне! Може, світло було добрим, і так далі, і тому подібне? Чи існували ті звуки в темряві? Він не знав відповідей на ці запитання. Чи був узагалі сенс їх ставити? На це запитання також не було відповіді.

Біль був десь під звуками. Біль пролягав на схід від сонця та на південь від його вух. Ось і все, що він знав *напевне*.

Ті звуки були єдиною ознакою зовнішнього світу протягом довгого часу, який здавався довгим чи дійсно був таким, оскільки у свідомості існували лише біль і бурхливий туман. Він не пам'ятав свого імені й не розумів, де перебуває, хоча мало цим переймався. Він хотів померти, але не усвідомлював свого бажання через просякнутий болем туман, що заповонив його розум, наче дощова літня хмара.

А час минав, і невдовзі він навчився розпізнавати перерви без болю, а також періодичність, із якою вони приходили. І вперше відтоді, як він поринув із безмежної темряви в туман, у голові постала думка, яка геть не була пов'язана з поточною ситуацією. Йому згадалася стара паля, що випиналася з піску на пляжі Ревер¹. Коли він був маленьким хлопчиком, то часто їздив туди з батьками й завжди наполягав, аби

¹ Revere Beach — перший громадський пляж у США, відкритий у місті Ревер штату Массачусетс 1895 року. (Тут і надалі прим. пер.)

вони стелили ковдру навпроти палі. Вона стирчала з-під землі, наче самотнє ікло підземного чудовиська. Він любив сидіти й спостерігати, як океан поглинав кілок. Години спливали, і вершечок палі знову виринав поміж хвиль — щойно закінчувалися сандвічі та картопляний салат, а з великого татового термоса виливались останні краплі «Кул-Ейду»¹. Мама починала збиратися додому. Коли вони склали сміття до великої бочки (на якій був вишкрябаний надпис: «ПІЛЬНУЙТЕ ЧИСТОТУ НА ПЛЯЖІ»), Полі збирав свої іграшки,

(*«он мене як звати Полі я Полі сьогодні матуся намастити мої обіччя плечі олійкою "Джонсонз Бейбі"»*), — подумав він, несучись крізь гуркітливу хуртовину, що стала йому домівною)

а мама складала ковдру, і тоді паля майже повністю проглядалася серед прибою, і шумливі хмарки морської піни збиралися навколо її почорнілих гладеньких боків. Батько намагався пояснити, що справа у припливах і відпливах, але для Полі на першому місці завжди стояла паля. Океан набігав і відступав, а паля залишалася. Просто інколи вона зникала з очей. Без палі *не було би* припливів і відпливів.

Ці спогади кружляли й увивалися, наче лінійні набридливі мухи. Він хапався за найменшу можливість розгадати послання, але протягом довгого часу йому заважали звуки.

шнувооол

вссооо читууулло

айпалкїїїішах

Інколи звуки замовкали. Інколи замовкав він.

Він уперше усвідомив своє існування, існування поза грозовою хмарою, коли відбулася зупинка. Раптом він відчув, що не має сил робити наступний подих і що це нормально, це добре

¹ «Kool-Aid» — марка порошкових соків американської компанії «Kraft Foods», випускається з 1927 року.

² «Johnson's Baby» — марка косметичних товарів для догляду за дитиною, випускається американською компанією «Johnson & Johnson» з 1893 року.

та навіть, м'яко кажучи, потрясно. Можна було й надалі терпіти біль, але всьому є межа, і він радів, що вибував із гри.

Потім йому в рота вчепилися чийсь губи — безсумнівно, жіночі, хоча грубі й сухі. Подих цієї жінки залетів йому до рота, подався вниз по горлу, роздув легені, а коли губи віддалилися, він уперше почув запах своєї наглядочки, вихопив його у хвилі повітря, яке вона загнала йому всередину, як чоловік уганяє свій орган у неохочу жінку. То була жахлива, смердюча суміш ванільного печива, шоколадного морозива, курячої підливи та фаджу¹ з арахісовим маслом.

Він почув крик:

— Дихай, чорт забирай! Дихай, Поле!

Губи знову затулили йому рота. Подих знову проштовхнувся йому в горло. Залетів, наче порив вологого вітру, що здійснюється за швидкісними поїздами в метро й тягне за собою старі газети й обгортки від цукерок. Губи віддалилися, і він подумав: *«Заради Бога, тільки не видихай через ніс»*. Але не зміг зарадити смороду... *сморід, цей довбаний СМОРІД!*

— *Дихай, чорт тебе забирай!* — вискнув невидимий голос.

Він подумав: *«Гаразд, усе, що схочеш, тільки не роби так більше, будь ласка, не інфікуй мене»*. Він хотів спробувати вдихнути, але навіть не встиг розпочати, коли губи знову вчепилися йому в рота, сухі та мертві губи, наче пасма соленої шкіри. Жінка знову згвалтувала його подихом.

Коли вона вдруге відійняла губи, він не *випустив* повітря, а *виштовхнув* його, а потім самостійно зробив велетенський свистячий вдих. Штурхнув повітря назовні. Почекав, поки його невидимі груди почнуть здійматися та западати, як вони робили все життя без жодної допомоги з його боку. Та груди не рухалися, тож він ще раз зі свистом ковтнув повітря, а потім задихав сам по собі. Він дихав якомога швидше, аби очистити себе від запаху та смаку, що лишилися після жінки.

¹ Фадж — різновид кондитерських виробів (на кшталт молочних цукерок-ірисок), популярний в англійських країнах.

Звичайне повітря здавалося солодким, як ніколи.

Він знову став поринати в туман. Але перш ніж світ зникнув у темряві, йому почулося, як голос пробурмотів:

— Ух! Замалим лиха не сталося!

«Не так сталося, як гадалося», — подумав він і заснув.

Йому снилася паля. Сон був напрочуд реальним, і йому здавалося, що варто простягнути руку, і його долоня торкнеться чорно-зеленого потрісканого силуету.

Згодом, повернувшись до колишнього напівсвідомого стану, він зумів встановити зв'язок між палею та ситуацією, в якій опинився. Розгадка сама припливла йому до рук. Біль не приходив із припливами та відпливами — такий урок він зробив зі сну, який насправді виявився спогадом. Йому лише здавалося, що біль приходив і відступав. Біль був схожий на палю: інколи прихований, інколи на видноті, але біль тривав постійно. Він почувався вдячним, коли біль не ганяв його по сутінкових глибинах сірої хмари, але більше не міг себе дурити — біль був поруч, завжди наготові. І паля була не *одна*, а *дві*. Біль жив у палях, і десь усередині, ще задовго до того, як це усвідомив мозок, він зрозумів, що дві потрощені палі були його власними зламаними ногами.

Спливло ще багато часу, поки він розірвав засохлу кірку зі слини, що склеїла йому губи, і спробував прохрипіти:

— Де я?

Біля ліжка сиділа жінка та тримала в руках книгу. Автором книги виявився Пол Шелдон. Він упізнав власне ім'я й зовсім не здивувався.

— У Сайдвіндері¹, штат Колорадо, — відповіла вона, коли він нарешті спромігся зв'язно поставити запитання. — Мене звати Енні Вілкс, і я...

— Знаю, — мовив він. — Моя найпалкіша шанувальниця.

— Так, — сказала вона і всміхнулася, — саме так.

¹ Sidewinder — вигадане Стівеном Кінгом містечко, також згадується в романі «Сяйво» як населений пункт, найближчий до славнозвісного готелю «Оверлук».

3

Темрява. Біль і туман. А потім усвідомлення, що неугамовний біль інколи ховався за непевним компромісом під назвою «полегшення». Перший справжній спогад: зупинка та насильницьке повернення до життя смердючим жіночим подихом.

Наступний справжній спогад: через рівномірні проміжки часу її пальці проштовхували щось йому до рота, щось схоже на пігулки контакт¹. Оскільки води не було, вони довго лежали в роті, а коли починали танути, з'являвся неймовірно гіркий присмак, що злегка нагадував аспірин. Було би добре виплюнути ті гіркі пігулки, але він розумів, що не варто. Бо саме ця гіркота накривала палю припливом,

(«ПАЛІ це ПАЛІ їх ДВІ гаразд їх дві нічого тепер просто заспокойся розумієш просто заспокойся ш-ш-ш»)

і на деякий час вона зникала.

Усі ці епізоди відбувалися через регулярні інтервали, але згодом сам біль почав... не те щоби відступати, а вимиватися. Він подумав, що, мабуть, так руйнувалася паля на пляжі Ревер, бо немає нічого вічного у світі (хоча, якби йому таке сказали в далекому дитинстві, він би просто поглузував із цієї ересі). У поле зору все частіше втручалися зовнішні речі, поки цілком не відновився реальний світ, із усім його вантажем пам'яті, досвіду й упередженості. Його звали Полом Шелдоном, і він був письменником, який створював два види книжок — хороші та бестселери. Він був двічі одружений та розлучений. Він надміру курил (або колись курил, до цього всього, чим би «це все» не було). З ним трапилося щось дуже погане, проте він вижив. Темно-сіра хмара розвіювалася дедалі швидше. Ще промайне багато часу, поки його найпалкіша шанувальниця принесе стару деренькучу машинку «Роял»² із роззявленою

¹ «Contac» — ліки проти застуди та грипу у формі желатинових капсул.

² «Royal» — американська компанія з виробництва друкарських машинок, касових апаратів тощо, заснована 1904 року.

посмішкою та голосом Дакі Даддлза¹. Але ще задовго до цих подій Пол устигне зрозуміти, що вскочив у пекельну халепу.

4

Частина свідомості, наділена даром передбачення, змалювала Полу подобу жінки ще до того, як він розплющив очі, та усвідомила її до того, як він почав усвідомлювати сам, — інакше чому з нею були пов'язані такі похмурі, зловісні образи? Кожного разу, як вона заходила до кімнати, він думав про вирізьблених ідолів, яким поклонялися забобонні африканські племена в романах Генрі Райдера Гаґгарда², думав про каміння та приреченість.

Образ Енні Вілкс у подоби африканського ідола з романів «Вона» чи «Копальні царя Соломона»³ був безглуздим, проте на диво вдалим. Вона була кремезною жінкою, і здавалося, що, окрім непривітного вигину живота під незмінними сірими кардиганами, у неї геть відсутні жіночі лінії фігури — не було визначеної округлості стегон, чи сідниць, чи навіть литок, що ховалися під нескінченною вервечкою вовняних домашніх спідниць (перед тим як поратися по господарству, вона йшла у свою невидиму спальню й перевдягалася в джинси). Її тіло було велике, проте недобре. Коли він дивився на неї, то думав скоріше про забиті стоки та дорожні затори, ніж про затишні упадини чи пласкі відкриті місцини.

Частіше за все вона викликала в нього тривожне відчуття *суцільності*, ніби в неї зовсім не було кровоносних судин чи навіть внутрішніх органів, ніби вона була суцільною, щільною Енні Вілкс, із ніг до голови та справа наліво. Складалося враження, що її очі були не справжніми, а намальованими, а через

¹ Ducky Daddles — каченя, персонаж старої казки «Henny Penny» про полохливе курчатко та кінець світу.

² H. Rider Haggard (1856—1925) — англійський класик пригодницької літератури, один із засновників жанрів фентезі та «загублені світи». Дія романів в основному відбувається в Африці.

³ «She» (1886), «King Solomon's Mines» (1885) — ранні та найбільш популярні романи Г. Райдера Гаґгарда.

те оберталися не більше, ніж очі на портретах, які стежать за вами, коли ви ходите по кімнаті. Йому здавалося, що як він складе вказівний і середній пальці правої руки в літеру «V» та штрикне їй у ніздрі, то рука пройде не більше восьмої дюйма, а потім натрапить на суцільну (хоч трохи піддатливу) перешкоду. Навіть сірий кардиган, старомодні домашні спідниці та вицвілі робочі джинси були частиною цього суцільного волокнистого безхребетного тіла. Тож зовсім не дивно, що він сприймав її як ідола з пригодницького роману. Як усі ідоли, вона приносила лише одне: відчуття неспокою, яке поступово перетворювалося на жах. Як усі ідоли, усе інше вона забирала.

Ні, чекайте, це не зовсім чесно. Вона приносила *ще* дещо. Вона приносила пігулки, які заливали палі припливом.

Пігулки були припливом, а Енні Вілкс була місяцем, який заганяв їх до рота, наче кинутий за борт вантаж, принесений до берега на хвилі. Вона видавала по дві пігулки кожні шість годин, і спочатку її присутність виявлялася лише двома пальцями, що лізли йому до рота (і скоро він навчився жадібно облизувати ці нахабні пальці попри їхній гіркий смак), а потім з'явилися сірий плетений кардиган і одна з півдюжини спідниць, а з-під пахви виглядав один із його романів у м'якій обкладинці. Уночі вона приходила в пухнастому рожевому халаті. Її обличчя блищало від якогось крему (і він міг легко назвати головний інгредієнт, навіть не глянувши на флакон: сморід ланоліну¹ був надто різким і важким). Вона витрушувала його з душного поверхневого сну пігулками, що прилаштувалися в її долоні, та щербатим місяцем, що прилаштувався у вікні якраз над її широким плечем.

За деякий час (коли тривога стала достатньо виразною, аби Пол звернув на неї увагу) він зміг дізнатися, що йому згодувала Енні. Це був знеболювальний препарат під назвою новріль на основі кодеїну. Причина, з якої вона так рідко міняла йому судно, полягала не тільки в тому, що він харчувався виключно рідкою чи желеподібною їжею (коли він жив у хмарі, вона

¹ Ланолін — очищений тваринний віск, побічний продукт переробки вовни.

годувала його парентерально), а й у тому, що новріл спричиняв у надміру чутливих пацієнтів запор. Ще одним побічним ефектом у надміру чутливих пацієнтів, більш серйозним, була зупинка дихання. Пол ніколи не скаржився на надмірну чутливість, тим не менш його дихання зупинилося принаймні одного разу (могли бути й інші зупинки, яких він не розгледів крізь туман). Той випадок, коли вона зробила йому рот у рот. Можливо, то була буденна річ, але пізніше він став підозрювати, що вона мало не вбила його випадковим перевищенням дози. Вона знала про свою справу не так багато, як вважала. І це була лише одна з багатьох лячних рис Енні Вілкс.

Приблизно за десять днів після того, як Пол виринув із темної хмари, він одночасно збагнув три речі. Перша: в Енні Вілкс були величезні запаси новрілу (у неї, власне, були величезні запаси всіляких наркотиків). Друга: він підсів на новріл. Третя: Енні Вілкс була божевільна та небезпечна.

5

Темрява передувала болю та грозівій хмарі, а після того, як Енні розповіла, що з ним трапилося, Пол почав згадувати, що передувало темряві. Розмова сталася невдовзі після того, як він поставив традиційне запитання «людини, яка виринає зі сну». Енні повідала, що наразі він перебував у маленькому містечку Сайдвіндер у штаті Колорадо. Окрім того, вона повідомила, що принаймні двічі прочитала кожен із його восьми романів, а улюблені книги з серії «Мізері» — по чотири, п'ять, а то й шість разів. Їй би лише хотілося, щоби він швидше писав. Вона ніяк не могла повірити, що її пацієнт виявився *тим самим Полом Шелдоном*, навіть коли перевірила посвідчення особи в гаманці.

— А де, до речі, мій гаманець? — поцікавився Пол.

— Він цілий та неушкоджений, — відповіла Енні, і раптом її усмішка стиснулася у вузьку підозріливу розколину, і Полові це не дуже сподобалося. Він ніби натрапив на глибоке *провалля*, що ховалося поміж квітів на веселій життєрадісній галявині.

— Ви гадаєте, я змогла би щось у вас украсти?

— Та ні, звісно ні. Просто...

«Просто в цьому гаманці — усе моє життя, — подумав він. — Життя поза межами цієї кімнати. Поза межами болю. Поза межами простору, де час тягнеться, наче пасма жувальної гумки, яку змуджена дитина напинає між зубів. Бо саме так стоїть справа, коли до прийому пігулок лишається близько години».

— Просто що, пане-господарю? — затялася вона, і Пол з тривогою помітив, що вузька щілина стає все чорнішою і чорнішою. *Провалля* розросталося, ніби під чолом Енні відбувався землетрус. Пол слухав, як надворі пронизливо та безупинно завиває вітер, і раптом перед його очима постала картина: вона піднімає його та перекидає через міцне плече, а він висить на ньому, наче лантух на кам'яній стіні, і вона виносить його надвір, і кидає в кучугуру. Він замерзне до смерті, але перед цим його ноги кричатимуть і битимуться в останніх конвульсіях.

— Просто мій батько завжди казав наглядати за гаманцем, — відповів Пол і здивувався, як легко ця брехня зірвалася з вуст. Його батько був професіоналом, коли йшлося про те, щоби не помічати свого сина без великої потреби, і, наскільки пригадував Пол, за все своє життя тато дав йому лиш одну пораду. Коли Полові виповнилося чотирнадцять, батько подарував йому загорнутий у фольгу презерватив «Червоний диявол». «Поклади собі в гаманець, — сказав тоді Роджер Шелдон, — і як заведешся під час поцілунків на автостоянці, то зроби паузу між “дуже хочеться” і “хочеться так, що байдуже” та вдягни оце. На світі вже й так забагато байстрюків, і мені би не хотілося, щоби ти потрапив до армії в шістнадцять років».

І Пол повів далі:

— Гадаю, він стільки разів наказував мені наглядати за гаманцем, що це намертво засіло в моїй голові. Якщо я вас образив, то щиро перепошую.

Вона розслабилася. Усміхнулася. *Провалля* зникло. Літні квіти знову радісно захитали голівками. Він подумав, що якби

просунув крізь ту усмішку руки, то не намацав би нічого, окрім гнучкої темряви.

— Та я й не ображаюся. Гаманець у надійному місці. Стривайте, я дещо для вас маю.

Вона вийшла та повернулася з тарілкою гарячого овочевого супу. Він з'їв небагато, хоча більше, ніж сподівався. Енні здавалася задоволеною. Поки Пол їв суп, вона розповіла йому про аварію, і під час цієї розмови він усе згадав та подумав, що ніколи не завадить знати, як ти переламав собі ноги. Але його стривожив спосіб, у який це знання приходило: він наче став персонажем роману чи п'єси і його історію переповідали не як факти з реального життя, а як плин вигаданого сюжету.

Вона поїхала до Сайдвіндера на машині з приводом на чотири колеса, щоби купити корму для худоби та дещо з бакалії... а також подивитися книжки в м'яких обкладинках у «Вілсон Драг Сентер». То було в середу, майже два тижні тому, а нові книжки завжди завозили по вівторках.

— Я саме думала про вас, — сказала вона, годуючи Пола супом із ложки та професійно витираючи серветкою краплі, що стікали з кутиків рота. — Неймовірний збіг обставин, чи не так? Я сподівалася, що прийде «Дитина Мізері» у м'якій обкладинці, та не пощастило.

Вона сказала, що насувалася гроза, хоча всі вранішні прогнози беззаперечно стверджували, що негода поверне на південь, до Нью-Мексико¹ та Сангре-де-Крісто².

— Так, — пригадав він, — обіцяли, що поверне. Саме тому я поїхав машиною через гори.

Він спробував повернути ногами, за що отримав спалах нестерпного болю, та застогнав.

— Не робить цього, — порадила вона. — Якщо розбурхаєте оті ноги, Поле, вони не заспокояться... а я ще години дві не можу давати вам пігулок. Ви вже й так забагато приймаєте.

¹ New Mexico — один із гірських штатів на південному заході США.

² Sangre de Cristo — гірський хребет у південній частині Скелястих гір.

Чому я не в лікарні? Йому дуже хотілося поставити це запитання, але він був не певен, чи хоче почути відповідь. Принаймні, поки що.

— Коли я зайшла по корм до крамниці, Тоні Робертс сказав, що мені варто поспішити, якщо я хочу дістатися додому за гарної погоди, а я відповіла...

— А чи далеко ми від цього містечка?

— Неблизько, — невизначено відповіла вона, позираючи у вікно. Запала незручна тиша, і Пол злякався того, що побачив на її обличчі, — а він не побачив нічого. Чорне ніщо в проваллі, що ховалося в альпійській галявині, бездонна чорнота, де не росло жодної квітки. То було обличчя жінки, яка раптово втратила зв'язок із усіма важливими подіями та віхами свого життя, жінки, яка забула не просто спогад, а саму пам'ять. Колись йому трапилась нагода відвідати божевільню (то було давно, ще коли він збирав матеріал для першої з чотирьох книжок «Мізері», які стали для нього основним джерелом прибутку протягом останніх восьми років), і він бачив цей вираз на обличчях пацієнтів... чи то пак «не-вираз». Цей стан називався кататонією, проте зараз Пола не задовольнило таке визначення. Він ніяк не міг дібрати влучного слова, аби описати те, що так його налякало. У той момент він уявив, що думки Енні уподібнилися її матеріальному тілу — стали суцільними, волокнистими, безхребетними, без жодних порожнин і западин.

Потроху її обличчя прояснилося, ніби знов наводнилося думками. Згодом Пол з'ясував, що слово «наводнитися» не зовсім підходить. Енні не наповнювалася, як ставок чи запруда від припливу, а *відтавала та нагрівалася. Так... вона нагрівалася, наче маленький електричний прилад. Гостер, а може, електрогрілка.*

— То я кажу Тоні: «Гроза йде на південь».

Спочатку вона говорила повільно, добирала слова, наче п'яна, але потім її розмова почала набирати темпу й сповнилася жвавості, як у нормальних людей. Але тепер Пол занепокоївся. *Усе, що вона казала, звучало трохи дивно, трохи не до*

ладу. Слухати Енні було все одно, що слухати пісню, яку грали в неправильній тональності.

— А він каже: «А тепер передумала». А я кажу: «От халепа! Час сідлати коня та рушати додому». А він каже: «Я би краще перечекав негоду в містечку, міс Вілкс. По радіо сказали, що насувається справжній буран, а до цього ніхто не готовий». Але, звісно ж, я *мусила* вертатися, бо хто ж годуватиме мою худобу? Найближчі сусіди, Ройдмани, живуть за багато миль звідси. Тим паче що Ройдмани мене не люблять.

На останній фразі вона кинула на Пола пронизливий погляд, а коли він нічого не відказав, почала нетерпляче постукувати ложкою по краю тарілки.

— Усе?

— Так, дякую, я наївся. Дуже смачно. А багато у вас худоби?

Тому що, думав він, якщо багато, тобі потрібна допомога. Хоча би найманий робітник. «Допомога» стала ключовим словом. А висновок напрошувався сам собою, оскільки Пол не помітив на її пальці обручки.

— Небагато, — відповіла вона. — Півдюжини несучок, дві корови та Мізері.

Пол кліпнув очима.

Вона засміялася:

— Ви, певне, вважаєте, що з мого боку не дуже гарно називати свиноматку на честь сміливої та прекрасної жінки, яку ви вигадали. Але таке вже в неї ім'я, і я не хотіла нікого образити, — сказала Енні. Потім хвильку подумала та додала: — Вона дуже мила.

Жінка зморщила носа й на якусь мить *перетворилася* на свиню. Образ доповнювали рідкі жорсткі волосини на її підборідді. Вона зарохкала:

— *Хрю-хрю! Рох-рох! ХРЮ!*

Пол вирячився на неї, але Енні нічого не помічала. Вона знову поринула в думки, і її погляд згас. Очі спорожніли, і лише світло лампи на нічному столику відбивалося в них двома тьмяними вогниками.

Урешті-решт вона здригнулася, опритомніла й вимовила:

— Я проїхала миль зо п'ять, а потім пішов сніг. Стіною повалив — тут завжди так, як замете, то замете. Я ввімкнула фари та їхала потихеньку, аж раптом побачила на узбіччі вашу перекинуту машину. — Вона кинула на нього несхвальний погляд. — А ви фари не ввімкнули.

— Усе сталося зненацька, — відповів він і тільки тепер почав пригадувати, як усе сталося. Він ще не згадав, що був добряче п'яним.

— Я зупинилася, — вела далі Енні. — А якби ваша машина застрягла на підйомі, то, може, поїхала би собі далі. Я розумію, це не зовсім по-християнськи, але на дорозі вже намело дюйми зо три снігу, тож навіть із приводом на чотири колеса немає гарантії, що ти зможеш зрушити з місця, якщо десь припаркуєшся. Простіше сказати собі: «Ой, та вони, напевне, вибралися й зловили попутку», і так далі, і тому подібне. Але машина розбилася на третьому пагорбі від оселі Ройдманів, а там є невелика рівнина. Тому я пригальмувала і, щойно вийшла з машини, почула стогін. Це були ви, Поле.

Вона дивно, по-материнськи всміхнулася до нього.

І вперше у свідомості Пола Шелдона виникла ясна думка: *«Я вскочив у халепу. Ця жінка ненормальна».*

6

Наступні двадцять хвилин Енні сиділа біля Пола в кімнаті, яка, скоріш за все, була спальнею для гостей, і говорила. Поки його тіло перетравлювало суп, біль у ногах знову прокинувся. Пол намагався зосередитись на тому, що говорила жінка, але виходило погано. Його свідомість роздвоїлася. Одна половина слухала, як Енні витягала його з уламків «Камаро 74»¹, і ця половина здригалася та боліла, як пара старих розколотих паль, що починали

¹ Camaro'74 — автомобіль другого покоління виробництва американської компанії «Chevrolet».

виринати між хвилями відпливу. А з іншого боку він бачив себе в готелі «Боулдерадо», де закінчував новий роман, у якому (хвала Господу за його ласку) не йшлося про Мізері Честейн.

У нього була купа причин не писати про Мізері, але одна залізно та непохитно височіла над іншими. Мізері (хвала Господу за велику ласку) нарешті померла. Вона випустила дух за п'ять сторінок до кінця роману «Дитина Мізері». «Тож Єн і Джеффри обійнялися та разом пішли з кладовища Малого Данторпа, втішаючи одне одного та сподіваючись розпочати нове життя». Пишучи цей рядок, він гиготів як навіжений, аж по клавішах не влучав, і доводилося кілька разів переправляти. Хвала Господу за стару добру коректорську стрічку «Ай-Бі-Ем»¹. Унизу він приписав «КІНЕЦЬ», а потім кинувся стрибати (по тому самому номеру в готелі «Боулдерадо») і кричати:

— Вільний! Нарешті вільний! Великий Боже Всемогутній, нарешті я вільний! Нарешті ця тупа сука придбала собі клантик землі за цвинтарною огорожею!

Новий роман називався «Швидкі автівки», і, коли Пол закінчив цю книгу, йому було зовсім не до сміху. Він просто сидів перед друкарською машинкою і думав: «Друже мій, наступного року ти можеш отримати премію “Американської Книги”²». А потім він поставив...

«...невеличкий синець на правій скроні, нічого страшного. А от ноги... Навіть при тьмяному світлі я одразу побачила, що з ногами у вас...»

...крапку, зняв слухавку та замовив у номер пляшку «Дом Периньйон»³. Він пригадав, як чекав, поки її принесуть, ходив туди-сюди по кімнаті, в якій з 1974 року писав усі свої книги. Він пригадав, як дав офіціанту п'ятдесят доларів на чай і спи-

¹ International Business Machines Corporation (IBM) — американська корпорація, світовий виробник апаратного та програмного забезпечення.

² American Book Award — літературна нагорода США, яка видається з 1978 р. Щороку необмежена кількість письменників отримують премії, призначені такими самими письменниками, за окремі книги чи загальний творчий внесок.

³ «Dom Pérignon» — марка шампанського найвищого класу від французького виробника «Moët & Chandon».

тав, чи той знає прогноз погоди. Він згадав, як задоволений офіціант посміхнувся та схвильовано відповів, що очікувана гроза має звернути на південь, до Нью-Мексико. Він пригадав холодну на дотик пляшку, глухий звук, із яким піддався корок, і сухий, їдко-терпкий смак першого келиха. Він пригадав, як відкрив свою дорожню сумку та поглянув на авіаквиток до Нью-Йорка, а потім раптово, без зайвих роздумів вирішив...

«...що вас негайно треба доправити додому! Довелося трохи повозитися, поки я затигла вас у джип. Але я міцна жінка (як ви, мабуть, помітили), а в багажнику мала кілька ковдр. Тож я вас затигнула, загорнула і вже тоді, у сутінках, подумала, що ви мені знайомі! Я подумала, може...»

...вивести стару «камаро» зі свого гаража та просто поїхати на захід замість того, щоб сідати на літак. І, врешті-решт, що його чекає в тому Нью-Йорку? Міський будинок, порожній, нецікавий, непривітний, а можливо, ще й пограбований. «*Та пішло воно під три чорти!*» — подумав він і відпив іще шампанського. — *На захід, парубче, на захід!*» Ідея здавалася достатньо божевільною, щоб мати певний сенс. Не брати нічого, тільки зміну одягу та...

«...сумку, яку я знайшла. Тож я прихопила її з собою, але більше нічого не побачила, і взагалі, я боялася, що ви, бува, помрете у мене на руках чи що, тож я завела Стару Бессі¹, взяла ваш...»

...рукопис «Швидких автівок», а далі — у Вегас чи Рено², або навіть у Місто Янголів³. Він згадав, що спочатку ідея здавалася трохи безглуздою, бо на таку поїздку міг зважитися хіба що двадцятичотирирічний юнак (яким він був, коли продав свій перший роман) і аж ніяк не чоловік, що прожив уже два роки після свого сорокаріччя. Ще пара келихів шампанського, й ідея вже не здавалася такою безглуздою. Навпаки, вона стала замалим

¹ Bessie, Bossie — загальна назва для корів та коней в англomовних країнах; тут: Стара Бессі — назва автівки.

² Las Vegas, Reno — найбільші міста штату Невада, відомі своїми казино.

³ City of Angels — інша назва міста Лос-Анджелес (буквальний переклад назви з іспанської: «los Angeles» — янголи).

не благородною. На кшталт Великої Одиссеї в далекі краї, щоби наново віднайти реальний світ після уявних краєвидів свого роману. Тож він опинився...

«...на межі життя та смерті! Я була певна, що ви помрете... Розумієте, *певна!* Тому я витягла у вас із кишені гаманець, щоби поглянути на водійські права, а потім побачила ім'я: "Пол Шелдон" і подумала: "Ой, це просто збіг обставин". Але й у правах на фотографії були нібито ви, і я так злякалася, що аж присіла за кухонний стіл. Я спочатку подумала, що зомлію. Згодом я вирішила, що й *фотографія*, мабуть, теж "збіг обставин" (у тих водійських правах ніхто на себе не схожий), але потім я знайшла посвідчення Гільдії письменників і ще одне, з "Пі І Ен"¹, і остаточно переконалася, що ви...»

...вскочив у халепу, коли пішов сніг. Але задовго до того він устиг зайти до бару «Боулдерадо» й дати Джорджеві ще двадцять баксів, аби той роздобув другу пляшку «Дома», яку Пол випив, прямуючи до Скелястих гір по шосе I-70. Коли він оминув заставу десь на схід від Тунелю Ейзенгавера², небо набуло свинцевого кольору. Дорога була порожньою та сухою, гроза завертала на південь... тож якого біса, ще й рознервувався від того клятого тунелю! У програвачі під панеллю приладів крутилися старі записи Бо Дідлі³, і Пол не вмикав радіо, аж поки «камаро» не почала небезпечно вихляти з боку в бік. Він зрозумів, що справи серйозні — то був не просто легенький вітерець зі снігом, а справжня заметіль. Може, циклон зовсім не збирався йти на південь, може, циклон рушив прямо на нього, і він потрапить у біду...

(*ти й зараз у біді*)

¹ PEN International — британська організація, яка опікується літературною творчістю та свободою слова. Назву становить акронім «PEN» — Poets, Essayists, Novelists (поети, есеїсти, романісти).

² Eisenhower Tunnel — транспортний тунель на чотири смуги, що пролягає під Континентальним американським вододілом за 80 км від Денвера, штат Колорадо, побудований у 1973 р. та названий на честь 34-го президента США.

³ Bo Didley — сценічне ім'я Елласа Ота Гейтса, американського блюзового співака та гітариста.